

Kurs 7: Forebygging av mellommenneskelig og selvpåført vold

Kapittel 1: Forebygging av mellommenneskelig vold

Deltakerne jobber sammen i par eller i grupper på 3. (Små grupper er bra for å få i gang diskusjon, men hvis det er mange deltakere bør gruppene likevel gjøres større for å unngå at gjennomgangen i plenum tar for lang tid og blir repetitiv).

Øvelse 1: Ulike former for mellommenneskelig vold - idémýldring – 5 minutter

Gruppearbeid: be deltakerne skrive ned forskjellige former for mellommenneskelig vold. De skal også tenke på hvor den finner sted, hvem som er overgriper og offer, og hvordan volden arter seg.

Øvelse 2: Typeinndeling av mellommenneskelig vold – 10 minutter

I plenum: kurslederen presenterer WHO's tabell over typeinndeling av vold (se leksjon 1.1 og PowerPoint-bilde 4) på tavla/flippoveren eller ved å vise PowerPoint-bildet.

Hver gruppe legger til de formene for vold de har kommet på, og reflekterer over hvor de passer inn i typeinndelingen.

Øvelse 3: Mellommenneskelig vold som menneskerettighetsproblem – 15 minutter

I plenum: diskuter hvorfor mellommenneskelig vold er ansett for å være et menneskerettighetsproblem, og hvilke implikasjoner det medfører for et land å anse mellommenneskelig vold som et menneskerettighetsproblem

Hint: Mellommenneskelig vold krenker menneskerettigheter som land er forpliktet til å respektere, beskytte og oppfylle. Dessuten, i land der menneskerettighetene ikke beskyttes er det større hyppighet av mellommenneskelig vold. (Se leksjon 1.1)

Øvelse 4: Omfang av mellommenneskelig vold – 30 minutter

Gruppearbeid (10 minutter): diskuter hvilke former for (se typeinndeling presentert i øvelse 2) og følger av vold som får oppmerksomhet i media, og hvilke som ikke gjør det.

Prøv å svare på spørsmålet: Hvorfor er dødelig utgang (drap) bare toppen av isfjellet, og hvorfor er de faktiske tallene på ikke-dødelig utfall så lite kjent?

I plenum (20 minutter): kurslederen kan om ønskelig presentere de følgende anslagene som del av diskusjonen.

- Globalt blir titalls millioner barn mishandlet og forsømt hvert år.
- Opptil 10 % av alle menn og 20 % av alle kvinner angir at de ble seksuelt misbrukt som barn.
- For hvert tilfelle av drap blant unge mennesker finnes det 20-40 ikke-dødelige tilfeller som trenger behandling på sykehus.

Kurs 7: Forebygging av mellommenneskelig og selvpåført vold

- Voldtekt og vold i hjemmet står for 5-16 % av tapte år med god helse blant kvinner i reproduktiv alder.
- 10-50 % av alle kvinner opplever i løpet av sin levetid fysisk vold utført av en intim partner (WHO 2002:9-11).

Hint: Drap selger best i media – men noen ofre for drap får mer oppmerksomhet enn andre. De fleste ofre for vold overlever. Ikke-dødelig utgang blir ofte skjult, og dermed ikke registrert, på grunn av frykt, skam, fattigdom, behandlingstkostnader, isolasjon osv. (Se leksjon 1.2).

Øvelse 5: Kostnader av mellommenneskelig vold – 30 min

Gruppearbeid (20 min): les gjennom 'Historien om én kule' og svar på spørsmålene under. Det følgende er en sann historie:

Historien om én kule: Nairobi, Kenya

Forfattere: Dr. Walter Odhiambo, Prof. Symon Guthua, og Paul Saoko, IPPNW Kenya

Dette er historien om en 17 år gammel kongolesisk gutt som ble sendt til Nairobi universitetssykehus for kirurgisk behandling og behandling av skuddskader i ansiktet. Som sønn av en diamanthandler ble han mistenkt av opprørsoldater for å ha diamanter, og når de ikke fikk noen skjøt de ham i ansiktet i sinne. Han var heldig og fikk førstehjelp, men han måtte reise til Nairobi for å få god nok medisinsk behandling – en bilreise gjennom Uganda på mer enn 300 kilometer!

Det tok ham over et år å skaffe nok penger fra familie og venner til reise og behandling. I denne perioden dekket han munnen, som var vansirt av kulen, med et lommetørkle når han var ute blant folk. Underkjeven og overkjeven var knust av kulen, og han trengte et implantat for å erstatte den ødelagte kjeven. Dr. Odhiambo og hans kolleger brukte 9 timer i operasjonssalen. En benplate i rustfritt stål måtte settes inn i kjeven. Etter 9 timers kirurgi var den opprinnelige skaden fra kulen reparert – i det minste den fysiske skaden...

Totale kostnader av én kule:

Reiseutgifter fra skadestedet i Kongo
Hotellutgifter før innleggelse
Kirurg og sykepleiere
9 timer i operasjonssalen
9 timer med medikamentbruk under operasjonen
Benplate i stål
= 6,000 USD

+ psykologiske og sosiale kostnader...som posttraumatisk stressyndrom

6,000 USD = skade fra 1 kule eller...

...Ett år på grunnskole for 100 barn i Kenya

...Fullvaksinering av 250 kenyanske barn

...1.5 års utdanning for en medisinstudent i Kenya

...10 år med et daglig måltid ugali for en kenyansk gjennomsnittsfamilie på seks personer

Kurs 7: Forebygging av mellommenneskelig og selvpåført vold

- Hvilke økonomiske kostnader er knyttet til individuelle ofre for mellommenneskelig vold i ditt land?
- Hvilke økonomiske konsekvenser har dette for samfunnet?
- På hvilken måte blir helsesektoren berørt av mellommenneskelig vold?

I plenum (10 minutter): hver gruppe presenterer sine svar på disse spørsmålene.

Øvelse 6: Grunnleggende forebygging av mellommenneskelig vold – 30 minutter

Gruppearbeid (15 minutter): se for deg at du jobber i et helseteam i et forstadsområde, og at helsemyndighetene ber dere om å gjennomføre tiltak for å redusere den høye forekomsten av vold i hjemmet. Diskuter de følgende spørsmålene:

- Hvilke risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer for vold i hjemmet er det vanlig å finne i denne spesielle situasjonen?
- Hva kan du som helsepersonell gjøre for å på en effektiv måte forebygge vold i hjemmet i denne spesielle situasjonen?

I plenum (15 minutter): Kurslederen presenterer WHO's oversikt over mulige måter å gripe inn for å forebygge vold, og hvor effektive de ulike måtene er på ulike typer vold (se tabell 1 i leksjon 1.4). Diskuter de forebyggende tiltakene gruppene har kommet fram til, og reflekter over hva som kunne fungert i din lokale/regionale situasjon.

Kurs 7: Forebygging av mellommenneskelig og selvpåført vold

Kapittel 2: Forebygging av selvpåført vold

Deltakerne jobber sammen i par eller grupper på tre.

Øvelse 7: Ulike former for selvpåført vold – idémýldring – 15 minutter

Gruppearbeid (5 minutter): deltakerne skriver ned ulike former for selvpåført vold. De skal også tenke over intensjonen bak og resultatet av volden, og voldens egenart.

I plenum (10 minutter): Kurslederen presenterer definisjoner på selvmord, selvmordsforsøk og overlatt selvskaade (se leksjon 2.1). Gruppene fordeler de formene for selvpåført vold de har kommet på mellom disse tre kategoriene.

Øvelse 8: Variasjon i hyppighet – 30 minutter

I plenum (5 minutter): kurslederen presenterer det statistiske bildet av overlatt selvskaade og selvmord (se leksjon 2.1).

Gruppearbeid (10 minutter): Deltakerne bes om å tenke over forskjellene mellom menn og kvinner, og mellom ulike religioner. De kan finne selvmordsraten i sitt eget eller andre relevante land og se om de stemmer med det statistiske bildet de fikk presentert.

(Se: Selvmordsrater fordelt etter land, år og kjønn på

www.who.int/mental_health/prevention/suicide_rates/en/index.html)

I plenum (15 minutter): diskusjon rundt gruppenes funn.

Øvelse 9: Sårbarhet for suicidal oppførsel – 30 min

Gruppearbeid (15 minutter): leksjon 2.2 presenterer ulike faktorer som gjør mennesker mer sårbare for selvmord, som for eksempel familiestruktur og -historie, økonomiske faktorer, helsesituasjon og stress. Hver gruppe prøver å finne ut om det finnes en generell sårbarhet i deres eget samfunn, og hvilke grupper som har forhøyet risiko for å begå selvmord.

I plenum (15 minutter): funnene presenteres og diskuteres.

Øvelse 10: Intervensjon for å forhindre selvmord – 45 minutter

Gruppearbeid (25 minutter): utform en forebyggingskampanje som har til hensikt å redusere suicidal oppførsel. Hvilke hindringer finnes, og hva kan være løsninger for å overvinne disse? Hvem kunne eventuelt vært partnere i denne kampanjen?

I plenum (20 minutter): gruppene presenterer kampanjene sine og diskuterer om de er rettet mot befolkningen som helhet eller mot høyrisikogrupper.

Hint: Leksjon 2.4